

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr., egy hétre 1 frt.
Működésének minden nap, vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős a kiadó laptulajdonos,
Kutasi Imre.
Szerkesztő:
Katona Imre.

Szerkesztőség: Nagy-Hatvan-utca 1664. sz. Dr. Dusóczky László
Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 318. sz. Sz. Nagy Károly háza
Hirdetések a legnépszerűsebb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

A program.

Debreczen, nov. 22.

Az új kormány tegnap mutatta be magát az ország képviselőinek. A királyi leiratból az országgyűlés hivatalosan értesülhetett arról, a mit a hírlapokból amugy is már ismert, hogy t. i. ő Felsége kiket nevezett ki a miniszterelnök előterjesztésére a kormány tagjaiul.

Amint azt már többször jeleztük, az új kormány tulajdonképpen nem is új, csak kiegészítése a réginek. Wekerle Sándor dr., ki eddig a leghatalmasabb szakkal: a pénzügyivel foglalkozott, a Felség legmagasabb elhatározása folytán előbb vezetett reszortjának tovább való megtartása mellett a kormánynek feje lett.

Mikor boldog emlékeztető Szapáry Gyula gróf, mint a kormány elnöke, a folytonos egymásutánban tartott miniszteri tanácskozásokban, különösen a vallásügyi kérdésekben majdnem merev elentébe jutott az egész kabinettel, — a kormánykörökben meggyőződéssé vált az a nézet, hogy Szapáry Gyula gróf helyzete tarthatatlan és végre is igazolták ezt a bekövetkezett tények. Szapáry beadta lemondását és beadta a forma kedveért az egész kormány. Maga Szapáry, midőn ő Felsége elé terjesztette lemondását, kijelentette, hogy ő képtelen megküzdeni azzal a szabadelvű áramlattal, mely az ország közvéleményén uralkodik.

Ebben a nyilatkozatában beismerte gyöngeségét, de egyuttal a férfias önértetnek és elvei szilárdságának mutatta külsőleg legalább, tüneteit. A vallásügyi kérdés volt az a szegletkő, melyben az ő tehetsége és erélye megbotlott és hogy csak aranyhid volt az a forma, mely mellett visszavonult, lekeletársabb bizonyítékát nyújtotta ennek Wekerle Sándor, ki a mellett, hogy a viszonyok nem változtak; a mellett, hogy az éles szegletkő még mindig ott állott utjában, — elvállalta azt a nagy kötelességet, melynek teljesítését ma az egész ország feszülten várja.

Hiába; az elvszilárdsághoz kiegészítésül az erély is szükséges. Csodálatos, de jellemző, hogy míg Szapáry Gyula gróf a vallásügyi kérdésekben a közvélemény jogos óhajtásának a Felség előtt nem tudott érvényt szerezni, — ugyanezeket az óhajtásokat a király nemcsak méltatta, de azok teljesítésébe akkor, mikor nem Szapáry, hanem Wekerle terjesztette azokat elébe, legmagasabb beleegyezését megadta.

A rekonstruált kormány feje tegnap, mint mondók, az országgyűlés előtt bejelentette programját. Hogy a különféle pártárvonalatoknak, melyek a kormánynyal szemben ellenzékét képeznek, fontos és fontolóra veendő kifogásaik lesznek a program egy s másik pontja ellen, azt vár-

nunk lehetett és kellett; mert vannak jogos aspirációk, melyeknek védelmezését maga a kormány is az egészséges ellenzékétől várja.

Legfontosabb pontját azonban a kormány programjának: az egyházpolitikában követendő eljárást az országgyűlés helyeslőleg vette tudomásul — A kormány még ez ülésszak folyamán három egyházpolitikai javaslatot terjeszt a parlament elé és pedig a zsidó vallás reczecziojára, az állami anyakönyvvezetés behozatalára és a vallás szabad gyakorlatára vonatkozó törvényjavaslatokat.

Ezzel összefüggésben a házassági jog reformja, illetve egy egységes házassági jog megalkotása, a kötelező polgári házasság alapulvételével azonnal fogantatva vétetik és a családjog kodifikációjával összeköttetésben a parlament elé kerül. A családjog előadói tervezetét csak nem rég bocsátotta nyilvánosságra az igazságügyminiszter. Végleges megszerkesztésük után a kabinet azonnal tárgyalni fogja és e javaslatokat a legközelebbi ülészekben leteszi a házasságtalára.

A polgári törvénykönyv e nehéz részében egységes és minden igényt kielégítő kodifikációja előbb nem is lesz le-

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Készelfogható bizonyíték.

(Armand Sylvestre novelleje)

I.

Barnabas Caminade ma bizonyosan többet ivott, mint a mennyi egy embernek arra kell, hogy a szomját oltsa; előbb sört, aztán kőményest, hogy a sörnek jó ágyat vessen, — aztán megint sört — hasonló czélból. Így aztán elérte azt, hogy éjjel után két óraker teljesen berugott fővel tért haza.

Tikkasztón forró nyári éjszaka volt.

Barnabas Caminade azon igyekezett, hogy ágyba jusson s hogy annál jobban aludhassék, teljesen levetkőzött.

A fickó tehát iszákos volt? — fogják önök kérdezni. Semmiesetre; sőt inkább mintaképe volt a józanságnak és szelidségnek. De egyszer egy görbe napot akart magának csinálni, mert rövid idő múlva Boulmiche Tamás bir. végrehajtó leányával, az igéző Boulmiche Melanie kisasszonnyal volt az oltár elébe lépendő.

Ez a Boulmiche végrehajtó természetesen utálatos egy figura volt, ez azonban nem gátolta Barnabas Caminade barátunkat abban, hogy fülige bele szeressen az ő szép leányába.

Caminade tehát derek fiu volt, foglalkozására nézve jegyzősegéd, sovány és nyurga, de szorgalmas, rendszerető és becsületes, — szóval: teljesen megfelelő egy végrehajtó leányának.

Barnabas Caminade ágyában aludt, csupaszon, mint a gyík.

II.

Caminade álmodott.

Melanie Boulmiche kisasszony ezer csábos állásban jelent meg előtte álmaiban, csábos és egyuttal szemérmes állásban természetesen, mert Caminade különben minden illetlen mozdulattól utálattal elfordult volna. Ugy-e, hogy számár? Abban a pillanatban, melyben menyasszonyát a konyhában látta sürgőldödni, a hol egy izletes ételt — kelkáposztát, disznónyelvel, — készített, a szobában láрма keletkezett, mely megzavarta őt látományában; de Caminade rögtön ujra felvette az elejtett fonalat, habár úgy rémlett előtte, hogy a szoba ajtaja kinyílik.

Barnabas csukott szemekkel, de ébren fekvő ágyában, hogy menyasszonyának szép alakját el ne veszítse lelki szemei előtt; s mikor kinyitotta végre szemeit, a teli holdfénynél, mely a szobáját betöltötte, látta, a mint egy tolvajkéz éjjeli szekrényére nyul és ellopja óráját.

Ez a dolog rögtön hihetetlenül éberre tette, egy ugrással kinn termett ágyából, hogy a tolvajt torkon ragadja. Hanem ez futásnak eredt és Caminade a lépcsőn kezdte üldözni. Természetesen nem vett magának annyi időt, hogy előbb felöltözzék.

A négy emelet közül, melyből a ház állott, kettőn már örült sebességgel rohant lefelé, a nélkül, hogy egyebet hallott volna, mint egy bizonyos zajt, mely egy ajtó kinyitásától származott.

A második emeletre érve, két erőteljes kar ragadta meg és egy dühös hang ordította:

— Hah, fickó, meg vagy! Ebben a costume-ban nem fogsz tagadhatni! A rendőrségre veled, csupaszon, a mint vagy!

Barnabas Caminade halálra rémült és hasz-

talantul igyekezett megtámadója karjai közül ki szabadítani magát.

— Segítség! Segítség! — kiáltá a másik.

— Jövök már! — felelte valaki és Caminade érezte, a mint két másik kéz a talpát kezdte csiklandozni.

A tolvaj volt, a ki lennt zárva találván a kaput és most ezt az alkalmat akarta felhasználni, hogy kijuthasson. Mert — önök már Jagótól tudják azt, — hogy nincs dicserendőbb cselekedet a világon, mint egy megcsalt férj segítségére sietni, hogy a becsületén ejtett sérelmet megboszulhassa. És az az ur, a ki a szegény Barnabast ilyen váratlanul megragadta, egy megcsalt férj volt.

Godille ur, — ez volt a neve, — a ház harmadik emeletén lakott és abban a pillanatban, melyen szerencsétlen barátunk lerohant a lépcsőn, Godille ur éppen egy férfiura lesett, a ki avval gyanusított, hogy Godille asszony körül lebzsel a tilosban.

Barnabas ruházata és nagy sietsége, aztán az ajtó ki és becsapódása, egy pillanatig sem hagyta kétkedni abban, hogy azt csipte meg, a kire éppen lesett.

Még meg kell jegyeznünk azt is, hogy a szegény Caminade csak két nappal előbb költözött be a házba, úgy hogy a lakók előtt még egészen ismeretlen volt.

III.

Godille ur és társai, minden ellenkezése daczára, az utcára hurczolták Caminade-ot és bedobták egy kocsiába.

A kocsi azt hitte, hogy elszabadult örült, a kit apolói ujra elfogtak.

A rendőrségi irodában roppant nagy volt a csudákozás. A közszemérem érdekében rappa-

hetséges. Ezekkel a javaslatokkal és ezzel a — nemcsak a királyt kötelező — nyilatkozattal a miniszterium nem követ egyházellenes irányzatot, a minthogy egyáltalán távol áll tőle, hogy kultur-harcot idézzon elő, sőt oly czélből alakult, hogy ily harc csiráját Magyarország politikai légköréből eltávolítsa. Ez egyházpolitikai program következményei éppen a Csáky-féle rendelet azutáni lehetséges visszavonásában és az 1888-iki törvény revisiójában állanak.

A közigazgatási reform újabb bejelentésének, ha meg akar felelni a várakozásoknak, fel kell tárnai a sorrendet is, melyek nemcsak a közigazgatási bírásokban, hanem az autonómia megóvásában, a tisztviselői pragmatika megalkotásában találjanak kielégítésre.

Több vonásaiban az egyházi kérdések, mint ma legfontosabbak, képezik irányát az ezután működni szándékozó kormányoknak.

A kormányelnök személyes előnye azt engedik következtetni, hogy reményünk, mely szerint Wekerlének — eltekintve a kormány alapelvétől: a szabadelvűségnek a különböző nemzeti aspirációk ellenében való megvédésétől, — sikerülni fog, hogy megszerezze az ország közvéleményének osztatlan rokonszenvét. Mi bizunk benne. (K. I.)

— **Wekerle a miniszterelnöki palotában.** Wekerle miniszterelnök tegnap délelőtt megjelent a miniszterelnökségi palotában s ott azonnal átvette az ügyek vezetését. Este 7 órakor a Club helyiségeibe való belépésekor a nagyszámban egybegyűlt képviselők által lelkes éljenzéssel fogadtattott. A miniszterelnök és

rancesoltak Caminade-ra, hogy maradjon a kocsiban. A rendőrök azzal mulattatták magukat, hogy rá-rálegyintettek a csipőjére, hogy csendesen maradjon.

Időközben Godille ur egy bírósági végzést mutatott fel, mely feljogosította őt arra, hogy a rendőrbiztos segítségét vehesse igénybe, hogy madame Godille-t megcsiphesse.

A rendőrbiztos beszállt a kocsiba és mindenféle teketória nélkül — a Barnabás térdeire ült.

Az akasztani való tolvaj, ki segített elfogni Godille urnak Caminade-ot velők ment a kocsiban, hogy tanúságot tehesen.

Utközben Caminade, ki előtt mindinkább tisztulni kezdett a helyzet, tiltakozni kezdett és igyekezett tényállást tisztába hozni.

— A dologban az van, hogy ellopták az órámat! — nyögte. — Egy egészen új, arany órámat; a fedelében csokolódzó galambok által képzett körben B. C. betűk vannak bevésve. Ezer óra közül is megismerném.

De valamennyien az arcába nevettek még maga a tolvaj is, a ki, mint önök mindjárt látni fogják, teljesen bizonyos volt büntethetlensége felől.

Caminade minden ékesszólása hiábavaló volt; sőt még egy néhány darab barackot is kapott a fejére a rendőrbiztostól, mikor kétségbeesett mozdulataiból olyasvalami szándék tűnt ki, mintha a biztos urat kényelmes ülésében háborgatni akarná.

IV.

Felmentek a harmadik emeletre, egyenesen Godille asszony lakására, ki a világ legártatlanabb arczával kinyitotta az ajtót, mialatt a szeméit dörzsölte, mint olyasvalaki a kit most vertek fel a legédesebb álmaiból. Ő is bizonyos volt büntelensége felől, minthogy t. i. ideje volt a ficzkót, a kinek segítségével bamba férjének szarvakat rakott eltávolítani.

— Megismeri ezt az urat? — kérde tőle férje, mialatt a még mindig csupasz Barnabást egy taszitással bependerítette a szobába.

miniszter társai, kik szintén megjelentek, egész este behatóan értekeztek a jelenlévő képviselőkkel. A szabadelvű pártnak értekezlete, amelyben az új kabinet magát bemutatja s mely alkalmával a miniszterelnök nyilatkozott a párt előtt, tegnap este fél 7 órakor volt.

— **Polgári házasság és bevándorlás.** A Wiener Tagblatt budapesti levelezője állítólag beszélgetést folytatott egy ősmert magyar politikkussal, a ki azzal a kijelentéssel lepte meg őt, hogy, ha Magyarországon meglesz a polgári házasság, csakhamar Ausztriában is be kell hozni. A magyar házassági jog ugyanis magától értetődőleg ki fog terjedni nemcsak a magyar honosokra, hanem az ország területén időző idegenekre is; oly osztrák párok tehát, a kik az osztrák házassági jog alapján nem léphetnek házasságra, egyszerűen átjönnek Magyarországra s itt adják össze magukat. Abból a czélből, hogy a házasság érvényes legyen, valószínűleg számosan magyar honosokká is lesznek és átvándorolnak, a mi annál könnyebben megy, mert az osztrák államkötelekből a magyar államkötelekbe való átbecsátást a katonai kötelezettség lerovására való tekintet sem akadályozhatja. A házasságkötés végett való kivándorlás illetékeppen oly arányokat fog venni, hogy végre az osztrák kormányoknak is el kell határozni magát a polgári házasság behozatalára.

— **Szapáry bucsuja.** Tegnap vett bucsut Szapáry Gyula gróf volt belügyminiszter a belügyminisztérium tisztikarától. A miniszterelnöki palota nagyterme teljesen megtelt az ott egybegyűlt tisztviselőkkel és Szapáry belépte után Szalavszky államtitkár intézett beszédet a volt belügyminiszterhez. Beszédében többek közt ezt mondta: „A belügyminisztérium nagyméltóságodban veszt egy kiváló államférfiut, ki a n a g o l o l e l k e s e d é s s e l f á r a d t a k ö z i g a z g a t á s i s z e r v e z e t u j j á l a k i t á s á n .” Szapáry Gyula gróf válaszában hangsúlyozta, hogy a rendes adminisztráció teendőin kívül ez utóbbi időben fontos kodifikációs munkák is képezték a belügyminisztérium munkakörét s habár e törvény-

Godille asszony a szemérem — egy igéző mozdulatával, emelte kezeit szeméi elébe és mondá:

— Ah, uram; minő ocsmány látvány!

Ezek a szavak bosszantották Caminadeot, a kiből egy jó adag hiúság volt. De ebben a pillanatban nem volt érzékeny egy gombostűszúrás iránt;

— Ezt az urat abban a pillanatban csipitem el, mikor ebben a ruházatban ebből a szobából kiosont.

— Nemde tanu ur?

A tolvaj megerősítette, hogy semmi sem igazabb a világon, mint ez. Ő maga egy beteget látogatott a háznál és éppen a lépcsőn — volt.

A rendőrbiztos felvette a jegyökönnyvet.

Hirtelen félbeszakította munkáját:

— Mégis valami bizonyíték kellene, — mondá, — valami a mi kétségen felül bebizonyítsa ennek az urnak azonosságát avval, a ki innen kiosont.

— Igen! Egy kézzelfogható bizonyíték! — kiáltá Barnabás, a ki megint bátorságot kezdett kapni.

— Hopp! Hát ez micsoda? — kiáltott fel a tolvaj, mielőtt lehajolt és egy csillogó tárgyat húzott elő a tárgy alól, melyet eddig senki sem vett észre.

Egy óra volt. A rendőrbiztos őrizet alá vette. — A fedelén csokolódzó galambok által — alkotott körben a B. C. — betűk voltak láthatók.

— Nos, ficzkó mit szólasz hozzá? kérde a rendőrbiztos Caminadétól.

Caminade lehajtotta fejét. Mit mondhatott volna a végzet ilyen szerencsétlenségével szemben. —

V.

Az ügy számos halgatóság jelenlétében tárgyalásra került. Ugy a közönség, mint a bíróság is megsemmisítőnek találta a bizonyítékokat a vádlottra nézve.

javaslatok törvényerőre nem is emelkedtek, azért meg van azoknak az az értékük, hogy a jövő munkálatoknál az alapot és a további alkotás kiindulási pontját képezhetik; mert még rövid idővel ezelőtt a közigazgatás miként szervezésére nézve a vélemények az országban elágazók voltak és nem lehetett tudni, hogy a közvélemény mely irányban kívánja e kérdések megoldását, addig azóta ez irányban már konkrét javaslatokat is hallottunk.

— **A főrendiház** tegnap délután 3/4 4 órakor tartott ülést Vay Miklós, b. elnöke alatt. A kormányváltozásra vonatkozó királyi leiratok és a kinevezések felolvasása után, melyeket a főrendek felállva és éljenzéssel fogadtak, Szapáry István gr. háznap bevezette az új kormány tagjait, kiket a főrendek szintén éljenzéssel fogadtak.

Ezután Wekerle Sándor miniszterelnök kijelentette az új kormány programját, főbb vonalaiban azokat, miket a képviselőházban elmondott erre vonatkozó beszédében.

Kossuth-lelenczház.

Debreczen, nov. 22.

Rég tartogatók egy helybeli lapban megjelent cikket vörössel aláhúzza iróasztalom fiókjában. A cikk írója: Dr. Sárváry Gyula, a mi városunk finom lelkű főorvosa. E cikkében meleg színekben ecseteli a Debreczenben létesítendő Lelenczház szükségességét.

Sokat gondolkoztam rajta, de még időközönként nem egyszer vettem, még hátralevő munkakörömöt, megtakarított filléreimet a humanizmus oly ritkán megbillentett mérleg csészéjébe, ellensúlyozva a közönyösség és könyörtelenség mázsáitól.

A cikk megjelenése óta sok idő telt el, a nélkül hogy: a város, vagy magán ember megemlékezett volna azon szerencsétlen kicsinyek megmentéséről. Sok időt mondom, mert a főorvosnak van legtöbb alkalmja feljegyezhetni a naponta ismétlődő szomorú eseményeket, me-

Caminade megadta magát sorsának.

Csak Godille asszonyt keserítette el ez a bírói tévedés. Megszegényítőnek tartotta magára nézve, hogy egy ilyen nevelésű alakot, mint a milyen Barnabás volt, nyilvánosan az ő szertőjének tatották,

Tény, hogy a halgatóság sorában nagyokat nevettek rajta, a mi csak a tömeg ostobaságát mutatja, mert minden izlés a természetben rejlik.

Az ítélet megokolása meglehetősen harsos volt.

Az elnök szemére vetette Caminadenak, — hogy a házasságtörés bűnét még csupaszágával tetézte. Várj csak fiacskám! A büntetés maximumát szabták rá: hat havi fogház, nem számítva azokat a bököket, melyekkel az ügyész vádbeszédében elhatározta.

De a mi szegény Camine szívének az utolsó dőfést megadta, az az volt, hogy a halgatóság sorában az egész Boulmiche családot észrevette: jövendőbeli apósát, a ki megvető pillantásokat vetett rá: anyósát in spe, a ki elfordította fejét, hogy ne keljen őt látnia, sőt a menyaszonyát, a ki olyan arczkifejezéssel nézett rá, melyet ezzel az egy szől lehet visszaonni, hgy: Pfüj!

Házassága minden időre lehetetlenné — vált. Minek is akarta egy végrehajtó leányát elvenni?

A tolvajt nyilvánosan megdicsérték és szerencsekívánatokkal halmozták el, — erélyes fellépésért, — melyet ebben az ügyben tanusított.

— Vajha még sok ilyen erélyes polgárunk lenne, mint ön, — szólott az elnök hozzá mély megindult hangon, — akkor a házastársi hűlenség ragálya csakhamar és véglegesen eltűnének és erkölcsünk eredeti tisztaságukban térnének vissza.

lyekre rendszeresen az a jó anyaföld veti nehéz fátját!

Keblemet lázas öröm töltötte meg, midőn a múlt hét elején a lap hasábjain olvastam, hogy: a Kossuth-ünnepély bizottsága a befolyt 1100 frtot Debreczen város alapítványai között felvételni kérelmezte: „Kossuth-lelenczház-alap” czimen.

Kossuth és lelenczház!

Lehet-e ennél szebb ambót a szerencse ur-nájából kifogni? Tehetünk-e ennél szebb nyere-ményt és meglepetést a humanitás szent oltá-rára? A 90 éves aggastyán mellett — a csecse-mő! A legfényesebb név mellett — egy névtelen honpolgár! Az emberi élet láthatárának kezdő-és végpontja: alphája — ómegája! Titeket egy kötőjel századokra egyesített!

A hon e g e s z s z á m a után a tizedes törték végső számai nem lesznek többé elhanya-golva, de lassanként az egésze beleolvadnak. A hazaszeretett legnagyobb b t ö k é j e mellett az eddig nem rumerált ka t o k a t is érte-kesítjük: a m a g y a r v é r t az utolsó cseppig m e g m e n t j ü k, a lélekben szűkölködő Ha-zának!

A vér-filléreket Koronára gyűjteni: ezer éves monarchiánk régi valuta-rendszere.

Hazánk szorongatott helyzete nagyon meg-követeli, hogy nemcsak a meglevő vért óvjuk a veszedelmek elől, de első sorban a vér forrá-s á r a ügyeljünk. Dr. Jenner, Pasteur, Dr. Koch talál máryai fölé helyezzük: az ártatlan csecse-mők megmentését.

Nehéz idők járnak. A házasság nagy pénztökhöz van kötve, mert nehéz a megélhe-tés még egymagában is.

Az államok gyorsan gyártják és váltják a már hatványozott gyorsaságu löfegyvereket. — Mannlicher Ferdinánd esze 25. év elteltével is-mét m a n n l i c h e r lett; csak 120 embert veszen célba egy perc alatt.

Itt az ideje, hogy az állam és egyház kö-zött rég folytatott harcot, békekötés kövesse és hazánkban az e g y h á z, más államok példájára, a házassági intézményt — mely nemcsak társa-dalmi természeténél fogva, de még a kánon jog szentesítése előtt is, az állam hatalmában volt, — ugyanoda vissza engedje. Legalább addig, míg az állam a p o l g á r i h á z a s s á g utján a maga fennállásához szigorúan kötött vérszű-késéget fedezhesse.

Mannlicher ellen hiába lobogtatná fennen zászlaját egy új orléáni szűz. Ily hordereje van ám a Mannlichernek!

Itt az ideje, hogy: a recepczió-t haladék-talanul keresztül vigyék honatyáink az ország-házban, mert a honvédelemben ne kérdjük: ki a z s i d ó, de ki a m a g y a r.

A kit honvédelemre kötelezünk és hazafinak elismerünk, annak ne habozzunk megadni az e g y e n j o g u s á g o t i s.

Mindenfelé fegyverkeznek és szövetséges barátokat hásháznak. Még elérjük, hogy még az „a p r ó h i r d e t é s e k” közt is találunk erre muszka (L u k a c i ú) felszólításokat.

Ne legyen a magyar sem többé p á r a t-l a n! Szövetkezzék legalább saját övével. Bi-zony, ha oly nehezen párosodunk és párosodha-tunk, még szomorú vége lehet páratlanságunk-nak. Mert

Még jönni fog, ha jönni kell,
A nagyszerű halál,
Hol a temetkezés felett
Egy ország vérben áll.

És most, ti új honpolgárok, kiket majd Kossuth aegise alatt felnevelünk, a jó remény fokánál üdvözölünk benneteket azon mentő csol-nakon, melyet az élet viharában Debreczen n e m e s városa egyelőre néktek nyujt.

Névtelenül is elfogadjuk legnagyobb jótéte-ményteket: a haza védelmét!

Vajha a törvény és társadalom titeket is mielőbb recipiálna!! . . .

Gondy Károly.

Az én keserveim.

(Cseléd-mizériák)

Debreczen, nov. 22.

T. Szerkesztő Uram! Hallgassa meg kérem az én keserveimeimet és bajaimat, tegye ki azo-ka-t becses lapjába; hátha magukra vonják az illetékes körök és faktorok figyelmét és megszánva

engem, szegény fejemet, rendezni fogják valahára azt az ügyet!

Ne ijedjen meg nem szól az én bajom holmi anyós-ügyről. Ez megszűnt ma már aktuális lenni, különösen Debreczenben. Hisz az pszicho-lógiai tény, hogy nagyobb baj háttérbe szorítja a kisebbet. Már pedig oly baj, melynél legalább a megszabadulhatóság reménye kecsegtet, nem lehet oly borzasztó nagy baj.

És ha az anyós-kereszt már elviselhetlenné válik, összevész az ember a feleségével, akkor elhagyják mindketten az embert, az asszony is, az anyós is. Egy csapásra kettő. Különben az én anyósom példányképe az anyósoknak: szelíd, jó, előzékeny és soha sem perel, legalább én nem hallom, hogy perelne, lakván anyósom Debreczentől 72 és háromnegyed kilométernyi távoiságra. Nos kinek az anyósa még ily előzékeny? — De engedje meg szerkesztő ur még azt is konstatálnom, hogy az anyósok megítélésében ön még nem illetékes, hisz csak most készült fel-venni Hymen rózsalánczait. Ezt nagyon helyesen teszi, minden igaz hazafinak szent kötelessége ebbeli áldozatának eleget tenni.

Ön mosolyog, hogy azt mondom, „Áldozat”, holott paradicsomról, angyalról, Olimpusról, nek-tár és Ambroziáról, meg az egész görög- és ró-mai mithológiáról ábrándozik, nemde?

Hát igaza lehet, mert a házasság arany élet — volna, ha el nem keserítenék azt a — c s e l é d e k.

A „cselédék”, brrr! Végig fut hátamon a hideg, midőn azt a szót leirom! Promethéusz szenvedése csak holmi „tyukszem-mizéria” lehetett az én bajomhoz képest.

Ezek a tigris-, hyéna-, sakál- és jaguár-féle individuumok cselédék képében összeesküdtek életem, boldogságom, házi-nyugalmam és exisz-tenciám ellen. És se a kolera, se az orosz, se a deficit — a mi már ugy sincs — nem fogja vesztét okozni kedves hazánknak, hanem a cse-lédék. Mert idegessé teszik az embert, az ideges ember mellett lehetlenné és tarthatatlanná válik a szegény asszony helyzete; elhagyják tehát fér-jeiket. No már most, mi válik hazánkból, ha minden asszony elhagyja férjét, azt nem kell magyarázatni, hisz már most is kevesen va-gyunk. Pedig az lesz a veres! Mert az már sok a mit nekem kell ezen cerberusoktól szenvednem. Négy hét alatt 45-s z ö r v o l t a m a c s e l é d s z e r z ő k n é l — négy hét alatt kilencz cse-lédem volt. Nem vagyunk valami házastársos sze-mélyiségek; isten ments! A világ legjámborabb, emberei vagyunk.

Meg is irom mindegyik volt Czerberusom jellemét, viselt dolgait, hogy legalább rehabili-táljam magam, feleségem és házam reputációját a világ előtt; meglátja a világ, hogy más ember egyikét sem türte volna 3 egész és 33 század-rész napon át, mint én; mert ennyi nap esik egy-egyre a négy hétből.

Kezdjük az elsőnél. Ennek a nyelve pergett, mint a gőzmalom nagy kereke, vagy a szélmalom vitorlájá. Látták már önök a gátját szakadt vizár folyását? Nem? No hát, nem is lehet fogalmuk róla. Ime kóstolónak csak egy kicsinyke epizód: Ó: „Tens ur, elfogyott a fa.” Én: „Már? hisz nincs még két hete, hogy” Ó: „Hát mi közöm nekem ahhoz, hogy az ur fája hamar elfogy, hát én megettem a fáját?” Én: „Hisz bár megette volna!” — Ó: „Soh'se kívánja az ur az én halálomat, meghalok én az én tisztességemből is, nem loptom én az ur fáját, nem vagyok én tolvaja, én becsületes perszóna vagyok, nem mu-szaj én nekem itt szolgálnom (ezt már pityeregve mondja) megyek én a kapitánysághoz” — Csak akkor hallgatott el, midőn mindnyájan boc-sánatot kértünk tőle és biztosítottam, hogy rögtön hozatok bükk-, cser-, tölgy-, nyár-, nyir-és mindenféle minőségű fát, csak hallgasson és ne haragudjék.

A második szakácsnének vallotta magát, a levest azonban zeller helyett, retekkel zöldselte. Az általa süttött kenyeret pedig nem lehet meg-enni. A harmadik nem volt még hadmentes, leg-alább arra mutatott azon körülmény is, hogy baka-, huszár-, jáger- és ordonáncz nélkül soha sem járt és ezen szoros szimpatiaja a hadsereg-gel szemben még az éjszakákra is kiterjedt. És midőn nem voltam hajlandó konyhámát keszár-nyává átalakítani, természetes, hogy elment.

A negyediknél a libának soha sem volt czombja. Utána néztem Krusch és Brém nagy természetrajzi művében, mindketten, pláne két

czombról is tesznek említést. Azt mondtam a feleségemnek: étikánk és vallásunk parancsolja, hogy az alkalmakat háritsuk el, melyek a ros-zra okot adhatnának. Nos, ne vegyünk libát, nem fognak hiányozni a czombok.

Harmadnap felmondott a szakácsné. Sze-retője egy kefekötő-segéd — ugymond — ke-gyetlenül szereti a libacszombokat. Ó tehát nem szolgálhat oly helyt, a hol libákat nem vesznek.

Az ötödik k o m m u n i s t a volt. Czipőim-et, feleségem ruháit, evőeszközeinket közös jószágunk tekintette. Tekintettel arra, hogy én semmiféle kommunikus hajlamokat nem táplá-lok, elküldtem Bakuninak eme hü képviselőjét.

A hatodik cselédem kegyetlenül ivott. Nem volt az italok megválasztásában valami finyás. Egyenlő étvágygyal fogyasztotta a rumot, lett légyen az Batavia-, Brazília-, Jamaikából vagy Áron Manótól. Megdézsmálta a denaturált szeszt, a Brázay-féle sóborszeszt, sőt midőn mindenféle italt és szeszt hermetice elzártam előle, — fogyasztotta az — eczetet.

A hetedik folytonosan énekelt. Kezdte az „Is-is-is“-en, átcsapott a „Kornevilli harangokra”, „Csókon szerzett vőlegény“-re, „Fehő Klári“-ra, nem hagyta ki a népszínműveket sem, „Sárga csikót”, „Piros bugyelárist”, „Betyár kendőjét”, „Czigányt” stb. Rendszeren a „Kéknefelejt“-el végezte. Éneke oly megindító volt, hogy a né-met költővel szólva: a köveket megindíthatta, az embereket pedig örüllté tette volna. Kezdtém kerülni a házamat, a miért is feleségem el-küldötte.

A nyolczadik bucsuzás nélkül hagyott ott. Szeretője elment Debreczenből, gyöngéd szive pedig annyira vonzódott utána, hogy másnap utána ment.

A kilenczedik — no engedje meg Szer-kesztő ur, hogy erről ne szóljon az én tollam. Eltálna olvasni a jellemrajzát és — itt hagy-na. Pedig éppen az olvasás a gyengéje. Olvassa Rokambolt, Rinaldó-Rinaldint, a „Holt kezét.” Tálásaim, edénytartóim át változtak könyvtar-tókká. Sőt a falakon is — holmi tepsik helyett, ócska kalendáriumok is Rózsa Sándor-féle rab-lóhistóriák függölk; — czipőimet magam tisztí-tom — de legalább van cselédem. Láthatja pe-dig mindezekből Szerkesztő ur, milyen keserves az én életem. A cselédék megkeresíték azt. Mert ha már itt-ott akad egy, akinek nincs valami speciális baja, az munka-szüneti mániában szen-ved: mindent akar, csak dolgozni nem. Azon reményben zárom be panaszsomat, hogy oda fog hatni beeses lapja minden erővel, hogy cse-lédügyünk rendeztessék.

Kuti Zsigmond.

Irodalom.

* A szegedi Dugonics-társaság működését megnyitó irodalmi ünnepély nagy érdeklődés mellett fényes sikerrel folyt le tegnapi délelőtti a szegedi városháza dísztermében, a mely zsufolá-sig megtelt előkelő közönséggel. Lázár György tetszéssel fogadott elnöki megnyitójá után Reiz-ner János rendes tag olvasta fel dolgozatát Du-gonicsról. Ezután M i k s z á t h fölolvasása kö-vetkezett. M i k s z á t h Tisza Lajos grófról tar-tott érdekes fölolvasást. A közönség hosszas éljenzéssel jutalmazta.

Végül L i p c s e y Adám olvasta föl szin-tén tetszésben részesült „A bábu” című beszé-lyét. Az ünnepélyen képviseltette magát a „Kis-faludy-társaság”, „Petőfi-társaság”, „Szent István-társulat”, „Othon” írói kör, „Természettudomá-nyi társulat”, „Emke”, kecskeméti „Katona-kör”, soproni irodalmi kör, Makó, Vásárhely városok, Szeged város, szegedi királyi tábla, vasuti üzlet-vezetőség, iparkamara és Szegednek összes egye-sületei.

Délután 2 órakor a „Tisza“-szállóban né-pes banket volt. Este pedig a színházban dísz-előadás. Szinre került Dugonics „Báthory Mária” színműve és „Hunyady László” opera 3 ik föl-vonása. Előadás előtt H o r v á t h Paula szí-nésznő Lipcsey Adámnak „Emlékezés Dugonics-ról” című szép versét szavalta el.

Különlék.

* Ferencz Ferdinánd főherczeg Szegeden. Tudvalevő, hogy F e r e n c z Ferdinánd főher-czeg december elején indul el földkörüli útjára,

Mielőtt a főherceg ezt a nagy utazást megtenné — mint a szegedi lapok írják — el fog látogatni november 30-án Csongrádmegyébe Pálavici Sándor örgrófhhoz és részt vesz az ottan tartandó nagy vadászatokon. A főherceg ebből az alkalomból érteni fogja Szegedet is és a szegediek már nagy előkészületeket tesznek a főherceg fogadására.

* **Öngyilkos polgármester.** Nagy feltűnést keltő hírt vettünk Nagy-Becskerekéről, hol a múlt héten Hegedűs megyei főjegyző lőtte agyon magát, tegnap pedig Krsztics János polgármester lett öngyilkossá, ki ellen egy hónapja fegyelmi vizsgálat folyik. Felmentette útereit, nem halt meg, de élethalál közt lebeg. Daniel László alispán az öngyilkossági hír hallatára azonnal a városi pénztári hivatalba sietett és elvette a pénztár ellenőrző kulcsát és rovincsolást rendelt el, melynek eredményét osak holnap délután lehet megtudni, mivel a rovincsolás délelőtt lesz. Más oldalról vett értesülés szerint azonban a tett oka anyagi bajokban keresendő.

* **Magyar főúr esküvője külföldön.** Turinból jelentik e hó 18-áról: Ma vezette oltárhoz Eszterházy Miklós gróf Borghese Kamilla hercegnőt. Az esküvő Sulmana herceg palotájának házi kápolnájában folyt le. Esterházy gróf nagy feltűnést keltett magyar mágnás öltözetével: attila és mente gránitszínű bársonyból, ugyazoly színű kalpag, sárga bőrből való csizma, damaskusi penge, drága kövekkel kirakott öv. A palota előtt csoportosuló tömeg lelkesen megéljenzte a fiatal párt. Az új magyar grófné ereiben különben magyar vér foly, a menyiben anyja Apponyi Rudolf gróf, volt párisi osztrák-magyar nagykövét leánya.

* **Eifogott szélhámós.** A rendőrség vasárnap egy az egész európai rendőrség előtt jól ismert csalót s szédelőt tartóztatott le. A szélhámós valódi neve: Vécsei Móricz s azelőtt ügynök volt, azonban minden városban más névvel szerepel. Így viselte előbb a dr. Schön, Mandl, Singer, Vogl és Némethy nevet s különböző neveihez más-más foglalkozást is vallott be. Elfogatására rendszeresen rászolgált. Budapestén tavaly a Berger-féle petroleumgyár kárára követelt el sikkasztást s ezenkívül a bécsi törvényszék 1200 frtos, a brünni pedig 220 márkás csalás miatt köröztette. A rendőrség átadta a jómadarat az ügyészségnek.

* **Gyujtogatás löcsén.** Löcsén, egy eddig ismeretlen gyujtogatós tartja hetek óta rettegésben a várost. Rövid idő óta tegnap harmadszor támadt a városban tűz. Először negyvenkét csűr lett a tűz martalékává s tegnap két nagy major pusztult el, a bennük felhalmozott gabonával és takarmánnyal együtt. A gyujtogatós, noha katonai őrzéssel, fogadott örök s maguk a gazdák is éjjel-nappal őrzik a házakat, eddig nem tudták kézre keríteni. Az elővigyázat eredménytelenségén kívül is fokozza a gazdák félelmét, hogy a gyujtogatós úgy látszik tervszerű sorrendben követi gyujtogatásait.

* **A Frankopán-kastély új tulajdonosa.** A magyar tengerpart egy kies magaslatán, Czirkevenca község fölött emelkedik a Frankopánok hírneves kastélya, melyet még 1412-ben építettek. A kastély sokszor váltott gazdát s a kolostornak használt épület a barátok kiűzése után, utóljára Czirkevenca község tulajdonába ment át. A község iskolának használta egyideig, de az épület és várkert gondozása sok pénzbe került, — mire elhatározták, hogy az egészet felajánlják József főhercegnek. A főherceg — mint levelezőnk írja — elfogadta ajándékul a Frankopán-kastélyt s a községhez horvát nyelven írt levelében kijelenti, hogy az egész kastélyt és a hozzá tartozó kertet és parkot, tengeri fürdővé fogja átalakítani.

Esküvői látványosság.

Néha a tömeg által sodortatva, néha ellenállhatatlan vágytól ragadtatva, én is bekerülök a templomba, mikor egy-egy boldognak kikiáltott mátkapár elmondja a nagy örök holtmíglant.

A testet öltő öröktörvény tömjénfüstös poezisére szomjazom, ha ilyenkor a templomba lépek. Csak hogy abba a magasztos harmoniába, mely az orgona ünneplés hangjain keresztül mystikusan szűrődik át a lelken, valami látha-

tatlan pajzán kéz egy igen könnyűvérű melódia taktusait csempészte be, akár a Nebántsvirág Mári énekébe a granadérosról szóló couplét.

S ennek önök az okai hőlgyeim, önök, kik elmaradhatlan publikumát képezik az esküvői tragikomedióknak, a melyeknek legfrappansabb jelenetei igaz, a kulissák mögött játszódnak, többnyire lámpalázzal.

A sugár, mely ilyenkor az önök szemében megcsillan, a mosoly, mely ajkaikon föl villan, melyek rövid pillanatokra tekintést engednek a harmatos leány sziv titokzatos rejtekébe, az örökké kiismerhetetlen asszonyi észjárás és vágyak örökhomályu labirinthjeibe, a mamakombinációk összes logaritmusaiba.

Mennyit beszél ilyenkor egy tizenöt tizenhat éves leányarc hallgatagon is; s az a pihegő keblecske mennyit regélne az ő rövidszoknyás filozófiájával, ha a szomoruan nevétséges és nevétségesen szomorú leányállapot etikettje nem parancsolna hallgatást.

Egyelőre nincs más hátra, mint lehetőleg megszólítani a menyasszonyi ruha apró hibáit, és fohászt bocsájtani az ég felé: vajha már ők is célpontjává válhatnának az efféle megszólalásoknak, egy sóhaj, éva forrósággal, ésbontó vágygyal telve a tudás fája összes alma-virágaiért, s álmodni a paradicsomról.

S az asszonyok? Ezek egészen más arcok. Van valami rajtuk, ami a viharedzett matrózokra emlékeztet az az imponáló biztos tartás: „et ego in Arkadia vixi.”

Ők tudják, hogy ez a menyasszonyi fátyol-felhő, bizonyos bekövetkezendő zivatarcskák elmaradhatlan symboluma. Ők értik a hullámokat, melyek most az ereken tonyosulnak. S ha ilyenkor egy-egy finom orrezipácskát félre vonni látok, tudom, hogy ez egy kis néma kérdés: vajjon a menyasszony nem vále már is hajótörötté.

Ha a gondolatok, mik ilyenkor a selyemfűrtös főkben szunyadnak, a vágyak, melyek perszelősen sütnék ki annyi kék és fekete selyemből, testet ölténének, mindenesetre igen remek tableaut lehetne rendezni ami fölérne a filharmoniai egylet akármelyik juxestélyével.

Igy elragadó önök szép asszonyok!

No és a mamák!

Soha olyan tisztán nem képzeltem magamnak Napoleon arczát Waterloo után, mint ha ilyenkor egy mamára nézek. Hisz csakugyan úgy érezhetik magukat, mint valami lefőzött nagy sratéga, akit az ellenség megelőzött és a fontos pozíciót: a völgenyét már megszállta. No de ez éppen nem akadályozza őket új manőverben, füstelen löpor nélkül ugyan, de annál finomabb taktikával.

En, ki a lélekvándorlásban hiszek — Isten tudja — valahányszor a világhistoria valamely nagy taktikusáról olvasok, mindig szentül hiszem hogy mindegyikbe egy-egy mamalék szorult bele. Moltkét el se tudom másképp képzelni, mint fekete mantletban.

Csodálatos, hogy a keresztet mégis a völgenyek, illetőleg a vők kapják a — nyakukba. — Meg is érdemlik: „rettenhetlen bátorságuk jeléül.”

Egy ilyen ütközet után aztán nagymamai ranggal jól megérdemelt nyugalomba vonulnak. S most hátra van még a „kritikus nap” főalakja a menyasszony.

Önök azt kívánják, — hogy az ő szeméből is olvassuk, hogy a pirból, mely elfujtja, magyarázzak szive fenekén szunnyadó gondolatokra?

Sajnálom, nem láthatom jól, mert le van fátyolozva.

Szerencsére?

Czédly Károly.

Az első bál.

Költők, írók, philosophusok, vegyének elő megfigyelések ezreit, lapozzatok tapasztalataitok, feljegyzéseitek lexiconjában, elmélkedjétek a sziv érzései, a kedély problémái felett, s mindehhez vegyének igénybe a phantázia összes erejét s írjátok meg egy ifju leánya érzéseit, gondolatait, kedélyvilágát arról a perczről, mikor életében először lép a fényes ballerembe.

Rózsás illúziók ártatlan tündére, a bál-

terem a te birodalmad . . . de ne engedd oda-férközni a v a l ó t, mert birodalmad nyomban összedől . . .

Feltáru a báli helyiség előcsarnokának ajtaja, a papa karján belép a félénk — „kicsike.”

A piperében még egy néhány apró igazítás, még egy pillantás a nagy tükörbe, mely oly híven adja vissza a pirban égő arc minden vonásait, a zavart, tekintetet, csak a sziv heves dobogását nem . . . aztán megjelenik „ő” karját nyújtja, s bevezeti a bakfis álmok tündérországába, — a fényesen világított táncterembe.

Talán fehér ruhácskájáról, talán félénk lépteiről, talán révedező tekintetéről, vagy úde arcának boldogságot sugárzó vonásairól, — talán mindannyi áruló jeleségről, a parkett tapasztalt hősei, a lelkes, de kritikus fekete sereg megismeri a belépő lánykán, hogy ma van a bemutatója.

„Ó” a helyére vezeti s meghajtva magát távozik. — Udvariasságáért egy kézzorítás, s egy hálás tekintet jutalmazza. Mennyi keresetlen bizalmasság, mennyi hálálkodó szó s mily nagy szeretet van kifejezve abban az egy tekintetben.

„Ó”, a gyermekkori ismerős, a pajzán játszótárs most már ideálá fejlődött a gyermeket, naiv leány-szívben, s az a tekintet, mely a tovalibegő ifjut lopva kíséri, telve a csodálat, s imádás kifejezéseivel. — Ő volt az első, ki udvarias köszöntésével, ismerős nyájasságával feledteté az idegen arcok ridegségének benyomásait, ő volt az, ki őt zavarából kisegíté, mert kalauzolta oda, hova a belépés oly gyönyörtejesen félelmes . . .

A terem mámorító zsvaját a felhangzó zene harsonája hallgattatja el.

Jókedvű párok sietnek az emelvény felé. „Ó” is jön, ismét karját nyújtja, s ők is odavégynének abba a chaosba, hol a művészet művésze, a költői, rythmikus csárdás tánc lelkesíti a tömeggé verődött, pajzán kedvű párokat. — A csárdást szerelmes ember tánczolta legelőször szereimésével.

Mert abban a tánczban művészet, költészet és szerelem mind kifejezésre jut.

A szerelmes leánya ifju erős vállaira támasztja gyöngé karjait, a zene ütemeire követi annak minden mozdulatát, s összetalálkozó szemek égő tekintete egygyé olvad.

Majd a bóbító, szédületes keringő forgatagába elvegyülve pihegő kebellet, tűzben égő arczal, ifju vállaira támaszkodva repül tova. Szagattott szavaik, gyorsan találkozó mámoros tekintetük többet kifejez ezer szerelmes költeménynél, ezer költői frázisnál.

Vajjon mit suttothatott az az ifju a táncz hevében imádott kis tánczosnőjének, a ki égő tekintetét reá vetve, még szorosabban hozzá simulva repül vele, s piczi ajkai száraz suttogása e két szóba vegyül össze:

— Tied vagyok.

Nem a regényhősnő, nem a modoros világhölgy vallomása ez. Nem volt előre megfontolva, a szavak súlyát jelentőségét nem érzi az a picziny ajak, mely a mámor önfeledt pillanában az érzéstei szivecske dobogásának, az ártatlan lélek álmainak árulója lön.

Azokat a szavakat nem az ajk, hanem a tuláradt szerelmes sziv adta át imádata tárgyának.

Az igaz szerelem, ártatlan érzés e légkörében születik, a bálterem illúziói, rózsás világa táplálják azt.

Ifju lánykák! ne zárkozzatok el a bálterem költészetétől, mert az a szerelem idealismusa! Ha ott megnyílik szivecskétek, ne parancsoljátok vissza felébredt titkos érzéseiteket.

E titkos érzések, ártatlan álmaitok dolgában pedig még a m a m a r a s e h a l l g a s s a t o k!

Mert ha a mamának a komoly intelmeit végig hallgatjátok, azoknak az intó szavaknak a morálja az lesz, hogy a mama nagy titokzatosan el fog nektek beszélni egy történetkét az ő ifjuságából, az ő első báljáról, a mama elfogja mondani, hogy az első bálban ő benne is felébredt az első szerelem mámorító

érzése és ledten tudt

Es sülni a kinek a bevallotta

N

Nagy

kon d. u. 6

Muze

va van vasá

Anyal

pénteken 11-

Nyilv

ón, Szerdán

A kir

n. 2-5 órái

nyitva d. e.

napnap d. e.

Nov

Nov

d. e. 10 órá

az alapabá

1893

magyatanácte

született ifja

— A

vasói előtt

nak a nyá

szaporitása

ismeretes

szinkór ép

korra elejt

szerdán ke

demleges

kérdés mé

tat majd

— A

a jövő évr

következő

Az 1

tetvén, az

leg a m. l

számu me

1. A bé

a házak a

áltakok él

lentéseiket

kezmények

vember h

adóhivatal

séges nyo

2. Oly há

fizetni, az

kat közöl

szérü kive

vagy a há

bevallását

házbér el

vidítés

4. A háza

mindaz, a

használás

delem ala

kikötött p

tendő, mi

ben ellen

ségi adók

szállásolá

tások köl

lyeket bé

mét kihor

fizet, s vé

gáltatások

nak megf

letnél, lak

talában n

vallani, a

nem bére

torzattal

szer házb

ha butor

az összes

esik. Ugy

tik bére,

atik le.

sokat is,

bérbeadó

ges viszo

érzése és hogy a táncz hevében ő is önfel-
ledten tudára adta ifjának ártatlan szerelmét.

És — bizony mondom nektek — ki fog
sülni a történetke végén, hogy az az ifju, a
kinek a mama az első szerelmét pirulva
bevallotta — nem a papa volt.

Berczi.

N A P I H I R E K.

Határidő napta.

Nagy néptáncverseny vasárnap órák ünnepnapo-
kon d. u. 6 órakor a Margit-fürdőben.
Museum a kollegiumban a közönség számára nyit-
va van vasárnaponként 10 től 12-ig délelőtt.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva
pénteken 11-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, Hét-
főn, Szerdán és Szombaton d. u. 3-6-ig nyitva.

A kir. itélő tábla hivatalos órái d. u. 8-11-ig d.
u. 2-5 óráig. — Az írtató, kiadó hivatal és az írtató
nyitva d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra között; vasárnap és ün-
nepnap d. e. 10-11 óra közt.

Nov. 23. Debreczen város közgyűlése.

Nov. 27. Az István gőzmalom társulat közgyűlése
d. e. 10 órakor a városháza nagytanácstermében. Tár-
gy: az alapszabályok módosítása.

1893 január 7. Katonai sorshuzás a városháza
nagytanácstermében. Megjelenésre felhívták az 1872-ben
született ifjak.

— **A nyári szinkör.** Ismeretes lapunk ol-
vasói előtt a városi jog- és pénzügyi bizottságá-
nak a nyári szinkör felépítésére tett s a költségek
szaporítását is célzó javaslata; nem kevésbé
ismeretes a városi tanácsé is, mely pedig a nyári
szinkör építésének a tervét egyszer s minden-
korra elejteni javasolja. Mindkét javaslat, holnap
szerdán kerül a városi közgyűlés elé, ahol ér-
demleges elbírálást nyer. Kétségtelen hogy ez a
kérdés még ott is érdekes eszmecsere szolgál-
tat majd cök.

— **Adófizetők figyelmébe.** A városi tanács
a jövő évre megindított adókiivetés tárgyában a
következő közérdekű tudnivalókat teszi közzé:

Az 1893. adókiivetés megindítása elrendel-
tetvén, az ezáltal érdekelt adóköteleseket illető-
leg a m. kir. Pénzügyigazgatóság 25978/III. 1892
számu megkeresése folytán közhírre tétetik, hogy
1. A bérbeadott házak tulajdonosai vagy
a házak állandó hasznélvezői köteleztetnek az
általok élvezett házbérjövedelemről szölvő beje-
lentéseiket és bevallásaikat a törvényes követ-
kezmények terhe alatt a folyó 1892. évi No-
vember hó 15-30 közötti időkbén, a városi
adóhivatalnál megtenni, a bérvallomáshoz szük-
séges nyomtatványok ugyanott ingyen kaphatók.
2. Oly háztulajdonosok, kik házbéradót kötelesek
fizetni, az illető adóhatósággal mindazon adato-
kat közölni kötelesek, melyek az adó törvényes-
szerű kivetésére szükségesek. 3. A háztulajdonos
vagy a háznak állandó hasznélvezője a házbér
bevallását meghatalmazott által is eszközölheti:
házbér eltitkolás esetén azonban az adó megrö-
vidítés miatti felelősség a háztulajdonost terheli.
4. A házak nyers jövedelmét képezi együttvéve
mindaz, a mit a tulajdonos a bérbeadott ház
használása fejében a bérlőtől vár. 4. A bérjövede-
lem alatt tehát nemcsak az e czímen tényleg
kikötött pénzbeli szolgáltatás, hanem mindaz ér-
tendő, mit a bérlő a bérlemény használása fejé-
ben ellen értéképp fizet; ilyen az állami és köz-
ségi adók, tüzkárbiztosíték, közmunka, katonael-
szállásolás és házjavítások vagy állandó átalaki-
tások költsége, továbbá mindazon összegek, me-
lyeket bérlő és bérbeadónak éjjeli világítás, sze-
mét kihordás és más ilynemű költségek czímen
fizet, s végre minden egyéb természetbeli szol-
gáltatások. Ennélfogva a háztulajdonos vagy an-
nak meghatalmazottja a lakbéréket minden épü-
letnél, lakosztálynál vagy egyes lakrészeknél ál-
talanban minden levonás nélkül ugy köteles be-
vallani, a mint azok megköthettek, illetőleg a ki
nem bérelteknél megköthetők volnának. 6. Bu-
torzattal együtt bérbeadott épületek vagy lakré-
szek házbéradó alapjául ugy vétetnek fel, mint-
ha butorzat nélkül adattak volna ki, levonván
az összes bérből azon többletet, mely a butorzatra
esik. Ugyanaz áll akkor is, ha a ház kerttel ada-
tik bérbe, mely esetben a kertre eső többlet vo-
natik le. Be kell azonban vallani azon levoná-
sokat is, melyek butorzattal, vagy kerttel együtt
bérbeadott épületeknél előfordulnak. 7. Tényle-
ges viszonyok és adatok iránt, melyekből bárki-

nek házbérjövedelem megítélhető, köteles minden-
ki tudomása szerint felvilágosítást adni, ha erre
őt a pénzügyi közegek felszólítják. 8. A lakbér-
lők magán a bérvallomási iven bizonyítják a
vallomás helyességét, nevének a kötelességszerű
felhívása folytán az illető rovatba bejegyzése ál-
tal. 9. Az a házbirtokos, ki a bevallási ivet, an-
nak kitöltése előtt, — azaz mielőtt a bérössze-
get bejegyezte volna abba, — a lakbérlelőkkel
aláírta, annyiszor büntetetik 100 frttal a hány
bérlőnél elkövette ezt a mulasztást. A befizetett
bírság egészen a feljelentőnek adatik (1873.
VI. t. c. 3. §.) 10. Ha a házbirtokos és lakbér-
lők közötti egyetértésből szándékosan követetett el
az adó kijátszása, s ez által az államkincstár
m e g k á r o s í t á s a — mindkét fél a
megrövidítésnek kitétt összeg háromszoros meg-
fizetésével büntetendő (1868. XXII. t. cz. 22 §.)
e büntetés alól azonban felmentetik a bérlő, ha
a törvény megszegését 15 nap alatt ő maga je-
lenti fel a pénzügyigazgatóságnak (1873. VI. t.
cz. 3. §.) 11. A kik bevallásaikat a fent kitűzött
határidő alatt beadni elmulasztják és ezt a ki-
tűzött 8 napi határidő eltetig sem pótolják,
azok adója hivataiból fog megállapítani. —
12. Az a házbirtokos, házgondnok, vagy házfel-
ügyelő, a ki a házbérvallomást ezen ujabb
felhívás daczára sem adja be, vagy a hiányos
alakban beadott vallomás hivatalosan megjelölt
hiányait a kivető közegek által kitűzött legalább
nyolcz napi záros határidő alatt nem pótolja, a
hiányok kipótlása végett elrendelt helyszini
szemle költségeit viselni tartozik és 1 frttól 50
frtlig terjedhető bírsággal büntetendő (1893.
XLIV. t. cz. 15. és 101. §.) 13 I. és II. osztályu.
keresetadó kivetésének alapjául szolgálnak az
adókötelezetteknek a városi közegek által —
teljesített összeírásban foglalt adatok, —
melyek ezuttal iratnak össze. —
14. A családfővel közös háztartásban élő, de
külön keresetel bíró családtagok, mint önálló
adózők az összeírási iven külön tétel alatt ve-
endők fel. 15. Az aki az adókötelezettek össze-
írása alkalmával a személyét s vele közös ház-
tartásban élő családtagjait az összeírásban szük-
séges adatokat be nem mondja, az összeíró
küldöttséget valótlan bemondásokkal félrevezeti,
vagy munkájában hátráltatja, ha a kincstár
megrövidítésére irányzott szándék fenn nem forog,
1 frttól 50 frtlig terjedő bírsággal büntetendő.
Ha pedig a kincstár megrövidítésére irányzott
szándék megállapítható, a bírság 1-8 anyyi,
mint azon összeg, a melylyel a kincstár megrö-
viditetett (1873. évi XLIV. t. c. 101. és 100. §.)

— **Egyházi zenés énekkar.** Dr. W o l a f k a
Nándor választott püspök-plébánus valóban nagy
szabásu reformok keresztül vitelét, azok megva-
lósítását tűzte ki feladatául. Ezek közül az el-
sők között áll az egyházi figurális zene és ének-
kar felállítása, hogy vasárnapról-vasárnapra min-
dég és rendesen ének és zene kíséret legyen a
kóruson. Maga W o l a f k a Nándor nagy elő-
szeretettel hallgatja, kedveli a zenét s a hegedűt
maga is könnyedséggel kezeli. A figurális zene-
és énekkar tagjai igen természetesen rendes fi-
zetést élveznének s így valamennyi vasárnap rend-
szerint működnének. Működvelők időszakonként,
nagyobb ünnepségek alkalmával örömmel mű-
ködnek közre, de hogy ezt hetenként rendszeren
tehessék, akadályokba ütköznek. Ez indította
tehát Dr. W o l a f k a Nándor választott püs-
pök-plébánust arra, hogy a figurális rendes zene-
és énekkar tervét a róm. kath. templomban
megvalósítsa. Jóllehet, hogy az nem megy könnyen,
mert utjába akadályok vannak, de Dr. W o l a f k a n a k
ezeket sikerülni fog leküzdeni.

— **Törvényszéki végtárgyalások.** A deb-
reczeni kir. törvényszék, mint bünyenyítő bírósá-
gnál e héten a következő ügyekben tartanak
végtárgyalást. Szerdán, nov. 23-án: ifj.
C s á t h y Károly vétékes bukás miatt Tóth János
közveszélyes rongálás miatt, Tóth másképp S.
Nagy Miklós ellen hatósági erőszak miatt. —
C s ú t ö r t ö k ö n, nov. 24-én: Frank Frigyes
ellen halált okozó súlyos testi sértés miatt.
Tárgyalás után ítélethirdetések. — P é n t e k e n,
nov. 25-én: Dolozsár Ferenc ellen lopás miatt.
Konkoly István és társa ellen lopás miatt, Kiss
Ferenc és társa ellen lopás miatt. — S z o m b a t o n,
nov. 26-án: Tyukodi Józsefné ellen
emberölés vétsége miatt, Kiss Julianna ellen lo-
pás miatt, Karáncsi Mihály ellen halált okozó
súlyos testi sértés miatt, Berkes András és társa
ellen vallás elleni vétség miatt.

— **A főváros és a vidék harca.** A vi-
d é k i t ö r v é n y s z é k e k é s ü g y é s z s é -
g e k t i s z t v i s e l ő i t u d v a l e v ő l e g k é r v é n y t
intéztek a képviselőházhoz, kérve, hogy a fővá-
rosba működő kartársikkal egyenlő fizetést huz-
zanak s rangban egyenlők legyenek. Erre a bu-
dapesti királyi törvényszék, a pestvidéki és vál-
tótörvényszék bírói kara s az illető ügyészségek
a napokban értekezletet tartottak s elhatározták
hogy ó v á s t e m e l n e k a v i d é k i e k m o z -
g a l m a e l l e n. A képviselőházhoz intézendő
beadványban a fővárosiak előadják, hogy szá-
mtalan büntetendő cselekmény a fővárosban kerül
elintézés alá, a fővárosiaknak többszörösen
fontosabb és több a dolguk s évek óta törvény-
ben ki vannak mondva, hogy a fővárosiak a vi-
dékiek fölött állanak rangban és fizetésben. Így
a vidéki törvényszéki elnök táblai, a budapesti
kuriai fizetést huz stb. A fővárosi bírói kar re-
méli is, hogy ismerve a fővárosi s vidéki élet
költségeinek nagy különbségét, az eddigi állapo-
ton nem fognak változtatni. A debreczeni t
örvényszék bíróit és az ügyész-
ség tagjait azért nem érdekli ez a fővárosi és
vidék közötti harc, mert a debreczeni ügyészség
és törvényszék tagjai nem csatlakoztak a vidé-
kiek ezen mozgalmához, a törvényhozástól vár-
ták a fizetéseik felemelésére vonatkozó igényeik
teljesítését.

— **Debreczeniek az ev. ref. zsinaton.** Csü-
törtökön, e hó 24-ik napján gyűlnek össze Bu-
dapestben, Pestpilis-solt-kis-kun megye nagyta-
nácstermében az ev. ref. zsinat tagjai a zsinat
III-ik ülészakára. A zsinat egyházi elnöke Kun
Bertalan tiszáninnyi püspök betegsége miatt
meg nem jelenhétvén, helyette az egyházi elnöki
tisztet P a p p Gábor, a dunántuli egyházkerület
elnöke tölti be. Társelnök a világi részről id.
V a y Miklós báró, a főrendiház elnöke lesz, ki
valószínűleg csak a zsinat megnyitáskor lesz
jelen, míg a tanácskozások alkalmával a világi
elnök T i s z a Kálmán lesz. Az első napon, ha
70 zsinati képviselő megjelen, a hivatalos meg-
alakulás után a zsinat t á r g y s o r o z a t á n a k
megállapításában fognak határozni. —
A zsinat főbb tárgyai: a T ó t h Sámuel által
kidolgozott és a zsinat elé már beterjesztett a z
egyházi alkotmányról és az egy-
házi törvénykezésről szóló törvény-
javaslat; az iskolaügyi bizottság által kidolgozott
95 §-ból álló javaslat; a debreczeni és a
kolozsvári újfakulások ügyében je-
lentés, a közalap és missioi bizottság, az
egyetemes egyház szükségleteit felmutató bizott-
ságok jelentései és több tanító testület segélye-
zési ügye. A tiszántuli egyház kerület részéről
jelen lesznek a zsinaton: K i s s Áron püspök
és T ó t h Sámuel egyházkerületi főjegyző;
V á l l y János egyházkerületi főgondnok helyett
a legidősebb egyházmegei gondnok H o r t y
István a heves nagyknysági egyházmegei gond-
noka utazik fel. Debreczen b ő l t a g o k m e g
gróf D é g e n f e l d József főispán debreczeni
egyházmegei gondnok, K i s s Albert, F r á t e r
Imre és L e n g y e l Imre. A tiszántuli egy-
házkerület tanári kara képviselőjében G é r e s i
Kálmán tanár.

— **Hirlap-kolportage.** Budapestról írják:
Az igazságügyminiszter azzal az eszmével fog-
lalkozik, hogy megengedje a hirlapok kolportá-
lását. Valóban ideje is volna már rendezni a
sajtó-ügy függő kérdéseit, melyek elintézésében
ma az önkénykedésnek van legtöbb része. — Az
osztrák Reichsrát is foglalkozik most ez ügygel
s ott is megengedik a hirlapok utczai eláru-
sítását.

— **Feleség, mint orgazda.** Nem régiben
történt, hogy B a k ó József, G e r é b y Fülöp
fűszerkereskedő hetese, különféle, 271 frt 71 kr
értékű fűszerárut hordott haza, hogy arról
a gazdának, a személyzetnek tudomása lett vol-
na. Egyszer azonban, ezen a szó nélkül való
hordozáson rajta vesztett s a debreczeni tör-
vényszék elé került. Tegnap délelőtt volt a vég-
tárgyalás, amelyen a felesége is vádlottként ál-
lott a bírak előtt. Tudtával birt annak, hogy az
ura nem igaz uton szerzett jószágot hord haza
és még sem jelentette fel. A végtárgyaláson, a
törvényszék elnöke megkérdezte magán panaszos
G e r é b y Fülöpöt, hogy kívánja-e B a k ó Józ-
sef büntetését? Magán panaszos kijelentette,
hogy nem kívánja s így a törvényszék felmen-
tette. Igen, de a feleségét, mint orgazdát a bü-
ntetőtörvénykönyv alapján el kellett ítélni. Or-

bán József ügyvéd, aki mint védő szerepelt, hosszabb beszédben fejtegette, hogy milyen lelki harca lehetett annak az asszonynak, aki a férjét nem akarta elárulni. A törvényszék nyolcz napi fogházra ítélte el.

— **A debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesületének elnöke, ifj. Lichtenstein József fényes zárkórú estélyt adott szombaton este a Bika szálloda egyik külön termében az egyesület választmányának a tiszteletére. Az elnököt szíves előzékenységgel vették körül a választmány tagjai s jókívánságokkal telt pohárköszöntőknek, kitünő hangulat mellett alig volt vége, hossza.**

— **A debreczeni főiskola a jövő évi országos tornaversenyen.** Berzeviczy közoktatásügyi államtitkárhoz betérjesztette már véleményét a jövő 1893. évben megtartandó országos tornaversenyre vonatkozólag, az ez ügyben általa kiküldött bizottság, mely szerint a jövő évi nagy országos tornaversenyen a tornászati rendgyakorlatok, mint külön mutatványok vagy versenypontok nem szerepelnek s verseny inkább a szabad és a katonai gyakorlatok szabatos és precíz végezésében lesz. Nagy súlyt fektetnek ezenkívül a futás, ugrás, mászás, birkozás, sulydobás és gerelyvetésre. A debreczeni tornaegyesület tagjai és a főiskola növendékei pedig épen az ugrás és a sulyemelés és sulydobásban tűnnek ki legjobban, mert mint a kolozsvári atletikai klub által összeállított hazai legjobb verseny eredményekből kitűnik, a magas ugrásban és sulyemelésben az egész országban a debreczeni tornaegyesület tagjai érték el a legjobb eredményt, melyek a világ legelső sportemberei által elért verseny eredmények mellett megállják a sarat. Szóvalóban nem érhető, hogy miért nem vett részt a debreczeni tornaegyesület az 1891-iki országos versenyen, mikor a debreczeni egyesület több tagjai az ott elért legjobb eredményeknél sokkal többet tud felmutatni. Egyedüli magyarázatát a dolog abban lelhetné, hogy az egyesület tagjai és a főiskolai növendékei nem voltak kellően kiképezve a csapat és a katonai gyakorlatokban. Tóth Mihály a főiskola fiatal torna tanára ezen a dolgon úgy segített, hogy a szorgalmasabb tagokat külön órán tanítja disztornászatra. Így a tornaegyesület tagjainak a jövő évben tartandó országos versenyen való részvételét mi sem akadályozza az anyagi költségeken kívül, a melyekre azonban valószínűleg fedezetet találnak az egyesület által rendezendő bál és tornaversenyek jövedelmeiben.

— **Megitták az árát.** Bencze Bálintot azzal bizta meg a sógora, hogy egy lovát adja el. A megbízatásnak híven eleget is tett Bencze Bálint s a vásár után, a megbízatást adó sógorával együtt leültek inni. Mikor a ló ára elment, a sógor követelte Benczétől a ló árát; de ez csak arra támaszkodott, hogy közösen elitták, hát fizetni nem tartozik. A törvényszék előtt, hol Bencze Bálint nem bírta beigazolni, hogy a ló árát sógorával mulatta el, — tegnap ítéletet mondtak felette. A törvényszék sikkasztás miatt három hónapi fogházbüntetésre ítélte el.

— **Konkurrenczia.** Tudvalevőleg egy belügyminiszteri rendelet értelmében újabb már minden község köteles a maga kebelében fizetéses, önkéntes vagy kényszer tűzoltóságot felállítani. Innen van aztán, hogy környékünk több falujában létesültek már tűzoltó egyesületek, a melyeknek azonban hűl' Istennek csak ritkán van funkociójuk így aztán kapva kapnak az alkalmon, hogy ha valahol tűz üt ki teljes felszereléssel kirukkolhassanak. Így történt tehát, hogy két helység tűzoltó egylete találkozik egy tűzhöz vezető uton éjnek éjszakáján. A szomszéd helységbeli már oda ér, a mikor az otthon levő szedkelőzik. Az oda érkezett tanácsot kér a helytől, mely irányban haladjon, hogy közelebb érjen a tűzhöz. A parancsnok nem fukar a jó tanácssal. Még egy embert is ad a kocsira kellő instrukcióval ellátva kalauznak. Ez elvezeti a tűzoltókat kerülő utakon túl a vizen. A míg ezek eszerényt, folyót, hidat kerültek s vis á vis érkeztek a tűzhöz, az alatt lóhalálába vágatva, két-

szer felborulva, megérkezett a helyi tűzoltóság is. A „felültetett“ tűzoltók nem sokat teketóriáztak átgázolták a vizet s nagy bosszúságára kollega egyesületüknek, csakhamar ott termettek. A helyi egyesület tagjai bosszusan dörmögtek: „hát már ezek nélkül még a mi tűzünket sem olthatjuk el nyugodtan?“

— **A nazarénusok szaporodása.** Az ideális köznép, a romlatlan, ábrándozásra hajló parasztok valami titkos megmagyarázhatatlan vonzalommal viselkednek a vallási élet mysteriumai iránt és ez a vonzalom magyarázta meg azt, hogy az „igazhívők“ vallásának: a nazarénusoknak, a mely telve van borongó, rejtelmes, romantikus tanokkal, sok híve akad közöttük. Egy szónoklat — és a református vallásnak eddig jámbor és türelmes hívei, tömegesen hagyják ott vallásukat. Erdőszeegen Biharmegyében, a nazarénusok száma egyre szaporodik és az odaváló református lelkes: Major János már az alispánhoz fordított segedelemért az izgatások elevelében, a melyeket a hitelhagyott reformátusok, a református vallás ellen egyre terjesztenek. Az új nazarénusok azonkívül, az „igazhívők“ vallás tanaihoz híven, éjjeli gyűléseket is tartanak és annyira ellenségei minden naturalizmusnak, hogy — az anyakönyvezetési díjakat semmi áron sem akarják megfizetni.

— **Amit az oltárnál esküdött.** A városházához egy arczából kikelt, paraszt embert vittek be, akit kihallgatás után elzártak. A paraszt ember rossz fát tett a tűzre s nyolcz napig a börtönben kell laknia. Kevés idő mulva egy csinosan öltözött, fiatal, de erősen sápadt paraszt menyecske nyitott be a kapitányi hivatalba.

— **Tekintetes uraim . . .** azután, zogokva fuldokolva nyög egy-két alig érthető szót.

— **Mi a baj, mit akar?**

— **A hités uramat most hozták ide. . .**

— **Igen, igen tudom, hát maga a felesége?**

— **Az vagyok Tekintetes uram!**

— **Nahát menjen szépen haza, nyugodjon meg, az ura nyolcz napot kapott, azután kiszabadul.**

— **Nem megyek Tekintetes ur.**

— **Hát ugyan miért?**

— **Itt akarok maradni, könyörögve kérem a Tekintetes urakat, csapjanak az uram mellé.**

— **Hát aztán miért?**

— **Miért? . . .** Az oltárnál a ztesküdtém neki, hogy semmiféle veszedelmében el nem hagyom. Nem akarok esküszögő lenni.

Egy pap szebben nem beszélhetett az asszonyhoz, mint a kapitány ur. A sápadt fiatal asszony aztán látszólag megnyugodva hagyta ott a városházát.

— **Leforrázott leány.** Balogh Sándorné a konyha művészet gyakorlója, okleveles szakácsnő volt. Hogy, hogy nem egyszer csak megtörtént vele, hogy Mogyoróssy Teréziával az ő művészeti termében, a konyhában összekapott. Először csak a csipőjére tette a kezét és csak a nyelvet fergette; de mert a leányzó sem engedte magát száradni a szakácsművészet hősnéjének éppen nem hízogó szavait, kapta magát s egy fazék forró vizet lerántott a konyharól s a másik pillanatban már végig öntötte a leány bal arczán és mellén. Mogyoróssy Teréz a szenvedett égési sebeket nyolcz álló hétig feküdte az ágyat. De a dolog nem maradt annyiban, oda került az ítélő bírák, a törvényszék elé, mely tegnap délelőtt mondtott ítéletet Balogh Sándorné felett. A törvényszék hatkónapi fogház büntetésre ítélte el.

— **Farkasok a Halápon.** A milyen hatása van a fumei és budapesti újságírókra a fumei öbölben időközönként megjelenni szokott czápáknak, ugyanolyan hatása van kis kiadásban a debreczeni hírlapírókra a Halápon megjelenő farkasoknak. Mikor a mező-rendőr kapitányságnál nincs semmi újság, hogy üres kézzel ne bocsássák el az újdonságot kereső hírlapírókat: jelzik a halápi farkasokat. Most is megjelentek a Halápon és . . . kész az újdonság.

— **Törvényszéki végtárgyaláson.** Lopással vádoltak a helybeli kir. törvényszék előtt egy rovtott elő életű egyént s a végtárgyalás alkalmával a védő ügyvéd a vádlott érdekében annak elő-életét olyan kedvezően tüntette fel s annyira fel dicsérte, hogy a vádlottnak a hallgatóság közt ülő felesége sirva fakadva kiált föl:

— **Ilyen jó ember vagy te, Vilmos. Hiszen nem is érdemellek meg.**

— **Gyászjelentés.** A legmélyebb fájdalom lesújtó érzetével tudatjuk a feledhetetlen jó anyának, anyósunk, nagyanyának néhai polgár özv. Barna Ferenczné szül. Deák Sára asszonynak folyó hó 21-én, délután 6 órakor, életének 78-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászszos elhunytát. A megboldogult hült intemei f. hó 23-án, délután 2 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint csap-uta 1485, sz. háztól, a nagytemplomban tartandó rövid ima után, a hatvan u. sirkertbe örök nyugalomra tételni. Mely végtisztességtételre a megboldogult rokonait, ösmerőseit, jóbarátait bánatos szívvel meghívjuk: Debreczen, 1892. november 21-én. Bánatos fia; Barna György és neje Ujvári Sára; bánatos unokái: Eszti, Feri, Juliska, György, Pista, Józsi, János. Áldás és béke lengjen feledhetetlen porai felett. A temetést az Ereczkoporsó gyár temetk. int. rendezi.

— **Neki ment a gázlámpának.** Nagy dördült vertek belőle az utcán, hogy tegnap este egy gazdálkodó lovai neki mentek a szabadon álló gázlámpának. Uramfia, mit lehet ezen csapálkozni, hiszen ugy é az, hogy a körülövedző sötétségben nem látta a gazda kocsisa, hogy az utjában gázlámpa is van.

Színház.

* **Ujdonságok.** Ugy a nemzeti, mint különösen a népszínház több ujdonságait, mind a sajtó, mind pedig a nagy közönség, tetszéssel és elismeréssel fogadták. Legutóbbi ujdonsága a nemzeti színháznak Dóczi Lajos „Vera grófné“ című színműve volt, mely továbbra is műsoron marad; a Csiky Gergely 100 aranyval jutalmazott tragédiája: „Két szerelem“ pedig határozottan nagy sikert ért el. A népszínháznak is több ujdonsága van; szombaton Verő György a „Szultán“ operettjének volt a premiérje, melyet osztatlan tetszéssel fogadott a nagy közönség; sőt az operettből több dal még népszerűsége is számíthat. Készülnek ezenkívül a népszínházban több ujdonságra; Konti új operettjéből, melynek egyelőre „Rozetta“ a czime, már megállapították a szerepkiosztást. A fő nő szerepeket Blaha Lujza asszony és F. Hegyi Aranka fogják játszani. Az énekpróbákat már a héten elkezdik. — Ezenkívül közelebb színre kerül a Bonnyai Lajos új népszínműve „A leányasszony“ és Strauss operetteje az „Indigó“, melynek szövegét Rákosi Jenő írta át. Mind a két darabot decemberben mutatják be. Így tehát van ujdonság bőven s míg egyszerű nem lesz oka a debreczeni színház igazgatóságának a miatt panaszkodni, hogy nincsenek jó új darabok, másrészt pedig a nagyközönség megkövetelheti az igazgatóságtól, hogy figyelemmel legyen erre a körülményre.

— **A magyar kir. meteorologiai intézet időjelzése november 22-én:**

(Távirati tudósítás. Érk. 3 óra 45 p.)

c — száraz, u = éjjel fagy.

Legujabb.

Szápáry a saját bukásáról:

Budapest, nov. 22. (Eredeti távirat.)

Miért bukott meg hát Szápáry Gyula gróf? ezt a kérdést feszegetik most minden politikai körben. Sokan tudni vélik Szápáry Gyula gróf saját nyilatkozatát, a melyet saját bukásáról maga mondott el. E szerint a bukott miniszterelnök így nyilatkozott:

— Szó sincs arról, hogy nekem meg kellett válnom miniszterelnöki állásomtól, én a magam elhatározása folytán köszöntem le és pedig azért, mert arra a meggyőződésre jutottam, hogy ha állásomhoz ragaszkodom, pártbomlást idézek elő, ezt pedig minden áron ki akartam kerülni és ez okból váltam meg miniszterelnöki állásomtól. — De ha azt tudom, a mit ma tudok, semmi szín alatt nem mondok

le, hanem
lást; tetten
mert evide
bomlását t
Belátom, k
ságos őszir
kik csak a
őszinték h
— fejezte
nagy többs
kik a párt

A meg
nincs változ
tegnap volt
Tegnap 1,
10-et, ma 7
j o b b p a
csak 1 bete

DEBRE

I. Idény b
Páro
Holnap

A G C

Holnapután cs

2,70
geri.
tenként
Érte
Lajo

Sch

fe

1.50 k
hajtás

Kés

val

zs

aszt

nagyv

KAP

le, hanem magam forszirozom a pártbomlást; tettem volna ezt annyival is inkább, mert evidens, hogy a mai szabadelvű párt bomlását többé feltartóztatni nem lehet. Belátom, hogy egy nagy hibám volt, tulajdonságos őszinte voltam azokkal szemben, a kik csak azoknak mutatkoztak, de igazán őszinték hozzám soha sem voltak. S most — fejezte be — csak örülök, hogy a párt nagy többsége is már tudja, kik azok, a kik a pártot széttöbbségre akarják.

A kolera Budapesten.

A megbetegedések számában tegnap óta nincs változás. A balparti barakkórházban tegnap volt 45 beteg, ma megint 6 ujat vittek be. Tegnap 1, ma 4 beteg halt meg s mig tegnap 10-et, ma 7-et bocsátottak el gyógyultan. A jobbparti barakkórházban még mindig csak 1 beteget ápolnak.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

I. Idény bérlet 48. szám. III. Kis bérlet 8. szám.
Páros. Páros.
Holnap szerdán 1892. november hó 23-án.

AGGLEGENYEK.

Holnapután csütörtökön 1892. november hó 24-én bérlet folyamban.
Fenegyerek.

E l a d ó

2,700 métermázsas ótengeri. Egészben vagy részletenként.

Értekezhetni: Szabó Lajos fiai cégénél.

A legjobb

Schroll chifonból készült

ferfi-ingek

1.50 kr., 2 frt, 2.30 kr., 2.80 kr.,
hajtasos és himzett elejjel:
2.50 és 3 frt.

Kész női kelengyék
a legjobb ízlés szerint,

valódi vásznak,
ZSEBKENDŐK,
asztal- és kávé-terítékek

nagyválasztékban kaphatók

KARDOS LÁSZLO

üzletében,
Czegléd-utca.

Üzlet átalakítás és tulhalmozott raktár miatt hatóságilag engedélyezett részbeni

! VÉGELADÁS !

a n. é. közönség becses tudomására hozom, hogy mai naptól fogva, alant jegyzett cikkeket

gyári áron alól árusítom el.

Női ruha szövetek.		Flanel és Kasán.	
1 mtr ezelőtt 50 kr., most 35 kr.		1 mtr ezelőtt 80 kr., most 55 kr.	
1 " " 75 kr., " 45 kr.		1 " " 90 kr., " 65 kr.	
1 " " 90 kr., " 55 kr.		1 " " 1.25 kr., " 80 kr.	
1 " " 120 kr., " 75 kr.		1 " " 1.45 kr., " 85 kr.	
Női ruha posztók.		Fekete divat kelmék.	
1 mtr ezelőtt 90 kr., most 65 kr.		1 mtr ezelőtt 70 kr., most 45 kr.	
1 " " 1.50 kr. " 1 frt —		1 " " 1.20 kr., " 80 kr.	
1 " " 2.20 kr. " 1.50 kr.		1 " " 1.70 kr., " 1 frt. —	
1 " " 2.60 kr. " 1.70 kr.		1 " " 2.20 kr. " 1.80 kr.	

1 mtr Surah minden színben ezelőtt 1.40, most 95 kr., 1 mtr Plüsch m színben ezelőtt 2.80, m. 1.50.
1 mtr Pasomány dísz 8 krtól egész 2 frtig | 1 mtr Marabu dísz 30-50 krtól, ezelőtt 50-80 kr.
1 drb Jersey Trico 1 frtől 2.50 krig, ezelőtt 2 frtől 5 frtig. | 1 Trico gyermek-ruha 4 frtől 6 frtig.
1 pár Glasé keztyű 75 kr. 2 csattos. | Dus választék: 1 pr Glasé keztyű 1.05 kr. 3 csattos.

Díszített női kalapokban, — Ledskin Mouffe és sapkáiban, — Fischük, — haraszt és posztó kendőkben, — kesztyű, — harisnya, — alsó ruhákban. — kalap-formák, — kalap díszek, — velez, — chifon, — vászon, — Grádl, — canavász, — paplan, — férfi ingek, — nyakkendők — gallér — kézelők — illatszerek — fésűk — hajtűk — pénztárczák, stb. stb.

Ezen cikkek is mind leszállított árakban kaphatók.

PLANK ÁGOST,

női divat-, szövő- és rövidáru üzlete,
főtér, Bika szállodával szemben,
DEBRECZEN.

2-3-4-5 méteres szövetmaradékok fél árban adatnak.

Deczember 1-től NAGY KARÁCSONYI KIÁLLÍTÁS. Külön teremben.

Van szerencsénk a n. é. hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy nagy raktáru
női és férfi divatüzletünk
mellé egy a legmagasabb igényeknek is megfelelő, legújabb divatu, igen szép mintákkal dusan ellátott
első debreczeni

előnyomda és rajzműintézetet

teljesen berendeztünk, a hol a legszebb rajzokkal szolgálhatunk.
Külön rajz utáni megrendeléseket szintén ellvállalunk.

Ujlag ajánljuk női divat-, rövid-, szövött- és belés továbbá csipke- és paszomány-áruinkat, valamint férfi-, női- és gyermek fehérneműeket chifon-, vászon- és kanavászok, saját készítményű rajzolt- megkezdett és himzett kézimunkákat, csipke- és szövet-függőyöket, valamint mindenféle kézimunkákhoz szükségeseltető kellékeket.

Minden cikk a megjegyzett szabott olcsó áron adatik el.

Egyedül gyári raktárt tartunk helyben a hirneves

Bedronek-féle mellszobrokból.

Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldünk.

Sok évi tapasztalatok a fővárosi elsőrangú előkelő üzletekben lehetővé tették uj vállalatunknál, hogy különösen a t. hölgyközönség nagymérvben fokozódott igényeihez képest rendezzük be üzletünket s bátran mondjuk, hogy sem aru, sem ár tekintetében más helybeli cégek veitünk nem versenyezhetnek. Csak egy próba meggyőződhet mindenkit állításunk valódiságáról.

Magunkat ajánlva, vagyunk teljes tisztelettel

STEINER és WITTMAN

főpiacz, Miskolczyné urnó házában, a vármegyeház mellett, a Frohnerrel szemben.

Deczember 1-től NAGY KARÁCSONYI KIÁLLÍTÁS. Külön teremben.

SZŐNYEGEK,

Függöny, ágy- és asztalterítők
butor szövetek, viaszkos vásznak
nagy választékban

SZABÓ LAJOS fiai cégénél.

Ajánlom a t. közönség b. figyelmébe az általam feltalált és öt állam szabadalmával ellátott kávé pörkölő gépen előállított

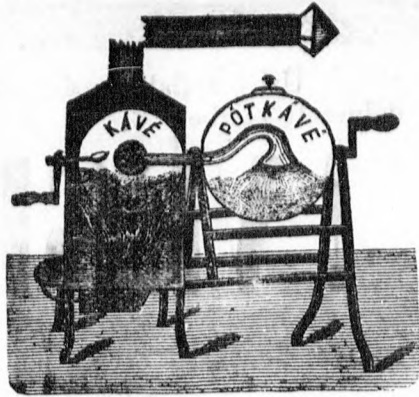
Kávé kivonatomat.

Mely már az eddigi általános használat sikeres eredménye folytán a legtöbb háztartásban bevan vezetve.

Kellemes valódi kávé zamata miatt, a legajánlatosabb mint kávé pótlék, és éppen ezen kiváló tulajdonságánál fogva, semmiestre sem hasonlítható össze vele, semmiféle gyártmányú pótkávé.

A háztartásoknál, lényeges megtakarítást lehet elérni, mert a kávé kivonat valódi kávé zamatból lévén előállítva, kevesebb babbkávét szükségeltetik.

Kívánatra bárkinek is saját személyes meggyőződése céljából ingyen mintával szolgálók

Leidenfrost Ármin.
Debreczen.

KIVONAT a Dr. Vedrődi Viktor vegytanár által adott nyilatkozatokból. Leidenfrost Ármin által feltalált kávépörkölő gépen készített zamatosított pótkávé vegyelemzésén, kitérűt, hogy a kávénak csakis a kellemes illianó zamatát veszi fel a pótkávé az izgató hatású c. fejin, mely reszketést és álmatlanságot idéz elő, nem megyen által, és így e gépen előállított zamatosított pótkávéval még oly egyének is élhetnek, kiknek a rendszeres valódi kávé élvezetet az orvos eltiltotta.

Dr. Vedrődi Viktor,
vegytanár.

TÓTH TESTVÉREK

DEBRECZEN,

czegléd-utcza, városház épület.

Üzlet lebonyolítás végett, iparhatóságilag engedélyezett teljes

végkiárulás

melynek értelmében az üzletünkben leltározott mindennemű

női divat czikkeinket,

legjobb minőségű divatos

női felöltőinket

divatos fekete és színes női selyem, gyapju és mosó szöveteket, Creton levantin battiszt Zefir és Voile de Laineket, barchet, velez flanell vászon chiffon, Gradl és Kanavászok, szőnyeg, bútor szövet, és matrác csinvatokat, téli gyapjukendők, berlini kendők, selyem gyapju és mosó fejkendők, szalagok, rövidárúk, díszek és bélés-neműeket, — Muffok, sapkák, Prém gallérok és szörme prémjeinket; továbbá legjobb minőségű férfi gyapjukelméinket, férfi chiffon ingek, lábravalók, gallérok, kézelők, divatos nyakkendőket, női selyem és czérna keztyűinket, selyem gazier bali kelmék, bársony Pelüche és selyem díszítő kelméinket, kész Blousek, női háziruhák, gyermek ruhák, női és gyermek alsó szoknyák és alsó nadrágokat **legjobb minőségű válfűzőinket**, kész kötényeket, mosó és selyem csipke, csipkeszövet és volánjainkat rendkívüli leszállított árak mellett ajánljuk a n. é. közönség szives figyelmébe

teljes tisztelettel,

Tóth Testvérek.

Addig is míg új nagy szőnyeg raktárunkat berendezhetjük, hely szűke miatt leltározásunk előtt mindenféle

Szőnyegek,
Butorkelmék,

ágy- és asztalterítők

valamint

függönyöket.

Viaszos vászon, padló parkett és linoeumot 10—20—30 százalékkal olcsóbban árusítunk.

Kunz József és Társa.

Minden világkiállításon a legnagyobb érdemekkel kitüntetett, fanyar csersav-tartalmu

ménési vörös borokat

(Magyarország legnemesebb borai) és abból készült

COGNACOT

(2-től 15 évesig) a mostani válságos és járványos időben mindenkinek legjobban ajánlom. Huszka-Magyarádi fehér asztali bor az 1811. évtől kezdődőleg szintén a legragyobb választékban. Árjegyzékkel és proba minta küldemény-nyel szívesen szolgálók.

Tisztelettel

DOMANY JÓZSEF

cs. és kir. oszt. magy. csász. kir. és szerb kir. udv. szállító és szálló-birtokos **ARADON.**

Debreczenben: képviselve Dömsödy Ferencz ur által.

Jutányos szabott árakon
kaphatók

SZABÓ LAJOS FIAI
üzégnél:

DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK

francia flanelek, Kasán, Moldon legujabb ruhadiszek, **FEKETE DIVATKELMÉK,** **SZÍNES és FEKETE SELYMÉK,**

MOSÓ VELEZEK,

TÉLI HIMALAYA KENDŐK,

Gyermek ruhácskák és felöltők

Normalgyapju és pamut alsó ingek

Ujjasok és nadrágok,

Téli harisnyák, keztyűk.

Az idén szép raktárt tartunk

Brassói és Gácsi posztókban,
Takarók és lópokróczokban.